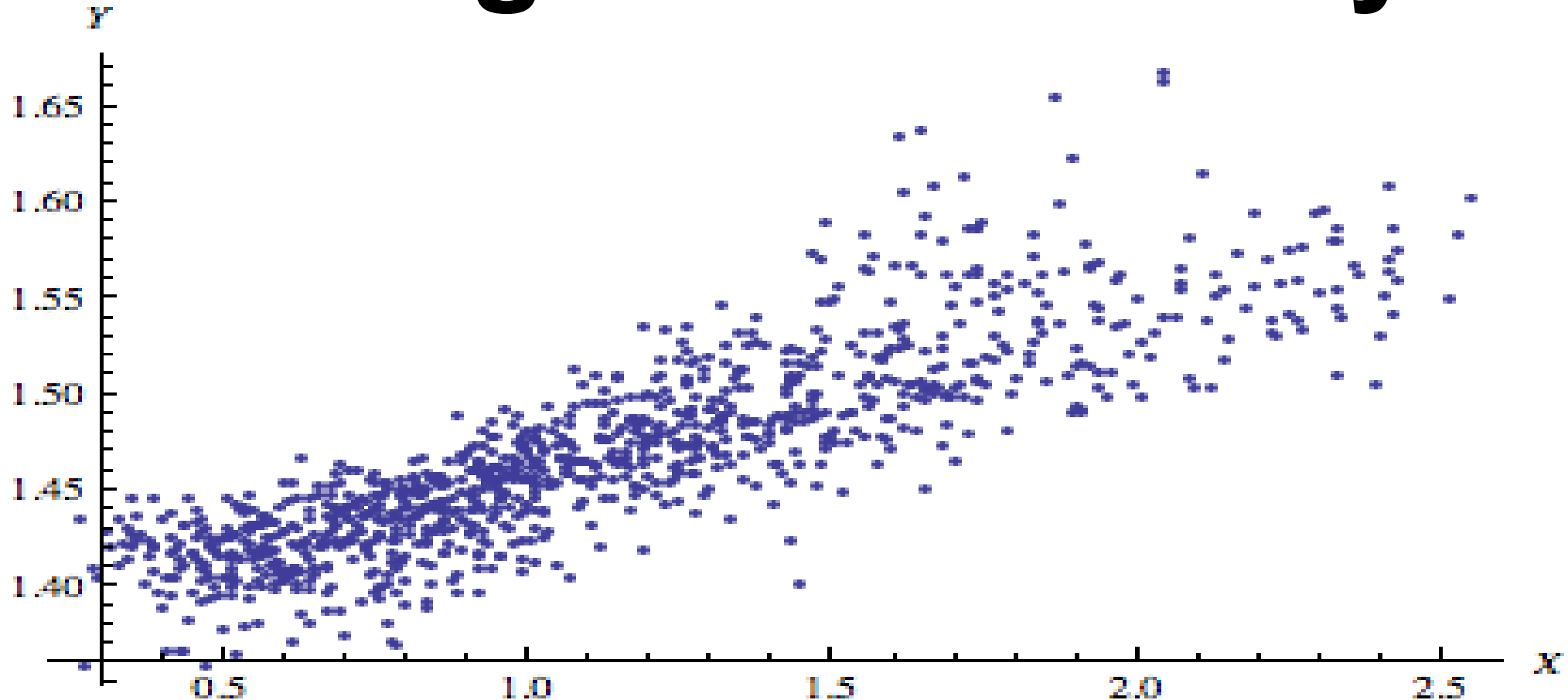

Úvod do kvantitativní metodologie: ~~snadno~~ a rychle

Obsah přednášky:

- 1) Připomenutí toho, co to je kvantitativní metodologie
- 2) Postup výběru tématu, definování proměnných a jejich měření
- 3) Základní postup analýzy dat a příklady
- 4) Něco málo o výběr vzorku
- 5) Shrnutí + diskuze

Vědět jaký je rozdíl mezi kvanti a kvali výzkumem, vědět co to je korelace a kauzalita a jaký je mezi nimi rozdíl, jaké máme druhy proměnných, vědět jak si vybrat vzorek, jaké metody výběru existují, dokázat určit kvalitu vzorku, znát základní metody kvantitativní analýzy dat a dokázat je vysvětlit na příkladu.

Úvod do kvantitativní metodologie

(opakování z minula)

+

možná něco navíc

Co to je Kvantitativní přístup/metodologie/výzkum?

- Hledání vztahů mezi proměnnými ($X \longrightarrow Y$)
- Tvorba hypotéz a teorií
- Práce s většími datovými soubory
- Statistické analýzy – popisná statistika, regresní modely atd.
- Hledání korelací a kauzalit

Table 1 Contrasting qualitative and quantitative research

<i>Section</i>	<i>Criterion</i>	<i>Qualitative</i>	<i>Quantitative</i>
1	Approaches to explanation	Explain individual cases; “causes-of-effects” approach	Estimate average effect of independent variables; “effects-of-causes” approach
2	Conceptions of causation	Necessary and sufficient causes; mathematical logic	Correlational causes; probability/statistical theory
3	Multivariate explanations	INUS causation; occasional individual effects	Additive causation; occasional interaction terms
4	Equifinality	Core concept; few causal paths	Absent concept; implicitly large number of causal paths
5	Scope and generalization	Adopt a narrow scope to avoid causal heterogeneity	Adopt a broad scope to maximize statistical leverage and generalization
6	Case selection practices	Oriented toward positive cases on dependent variable; no (0,0,0) cases	Random selection (ideally) on independent variables; all cases analyzed
7	Weighting observations	Theory evaluation sensitive to individual observations; one misfit can have an important impact	All observations are a priori equally important; overall pattern of fit is crucial
8	Substantively important cases	Substantively important cases must be explained	Substantively important cases not given special attention
9	Lack of fit	Nonconforming cases are examined closely and explained	Nonsystematic causal factors are treated as error
10	Concepts and measurement	Concepts center of attention; error leads to concept revision	Measurement and indicators center of attention; error is modeled and/or new indicators identified

Příklad: Co je příčinou demokracie?

Kvalitativní

- Co bylo příčinou demokracie v jednom nebo několika vybraných případech?

Causes-of-effect

Příčina efektu

Od demokracie k příčinám.

Kvantitativní

- Jaký je průměrný efekt jedné nebo několika nezávislých proměnných na demokracii?

Effect-of-cause

Efekt příčiny

Od příčin k demokracii.

Jak si vybrat téma?

- Vědecké oborové oblasti - výběr paradigmatu
- Výběr tematické oblasti
  - Něco co mě trápí nebo zajímá – chci vyřešit problém
  - Nějaký problém, téma, o kterém jsem četl a chtěl bych to rozvinout
  - Někdo za mnou přišel a nabídl mi peníze na výzkum něčeho
  - Chci vyvrátit nějaký předsudek, špatně udělaný výzkum
- Určení výzkumného tématu, cíle a otázky (případně podotázek)
- **Identifikace klíčových proměnných (+ možných předpokládaných vztahů - hypotézy)**

Jaké základní proměnné máme?

- Z pohledu vztahu:

- Závislá (y) vs. Nezávislá (x)

Demokracie (y) vs. volební právo (x)

- Z pohledu charakteru:

- Nominální
- Ordinální
- Kardinální/intervalové

- Základem každého výzkumu je dobrá operacionalizace

Jak měřit strach/pocit bezpečí/nejistotu ???

Jak měřit sociální jevy?

- Jaký je vztah mezi **mírou kriminality** a zvolenou **policejní strategií**?
- Jaký vztah má **nezaměstnanost** a **kriminalita**?
- Jaký vztah má **věk a vzdělání** k **důvěře k policii**?
- Jaký vztah je mezi **přítomností uprchlického tábora/věznice** v obci a **pocitem bezpečí**?

Potřebujeme z **jevů** udělat **KARDINÁLNÍ/Intervalové PROMĚNNÉ**

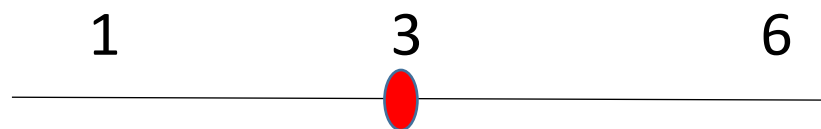
K tomu nám mohou pomoci různé triky jako škálování a využití indexů.

Škálování

- Likertova škála
    - Strongly agree – Agree – Disagree – Strongly disagree
- 4   3   2   1
- Bogardova škála sociální vzdálenosti
    - Would you be willing to have a muslim:
      - Live in your country 1
      - Live in your city 2
      - Live in your neighborhood 3
      - Live next door to you 4
      - Marry your child 5

Indexy

- Jedná se o ucelené měření založené na několika nominálních indikátorech
- Příklad: měření vztahu k muslimské komunitě/islámu:
  - Muslim rovná se terorista.
  - Muslimové jsou nebezpeční.
  - Měli bychom si ně dávat pozor.
  - Islám je nebezpečný pro naši kulturu.
  - Mešity se nemají v ČR stavět.

Ano	Ne
Ano	Ne
Ano	Ne
Ano	Ne
Ano	Ne

3	3
---	---

x2

zvýšení váhy odpovědi

Jak se ptát na to, o čem se nemluví?

- Snažit se formulovat otázku bez hodnotového zabarvení, případně jako věc, která je „normální“

„Kouříte marihuanu?“ Vs. „Kdy jste naposledy kouřil marihuanu?“

- Projekční otázky – např. formou nedokončených vět.

„Partnerku/partnera udeřím, v případě .....“

- Anekdotické otázky

„S kterým panáčkem souhlasíte?“

Základní kvantitativní analýza

Techničtější část

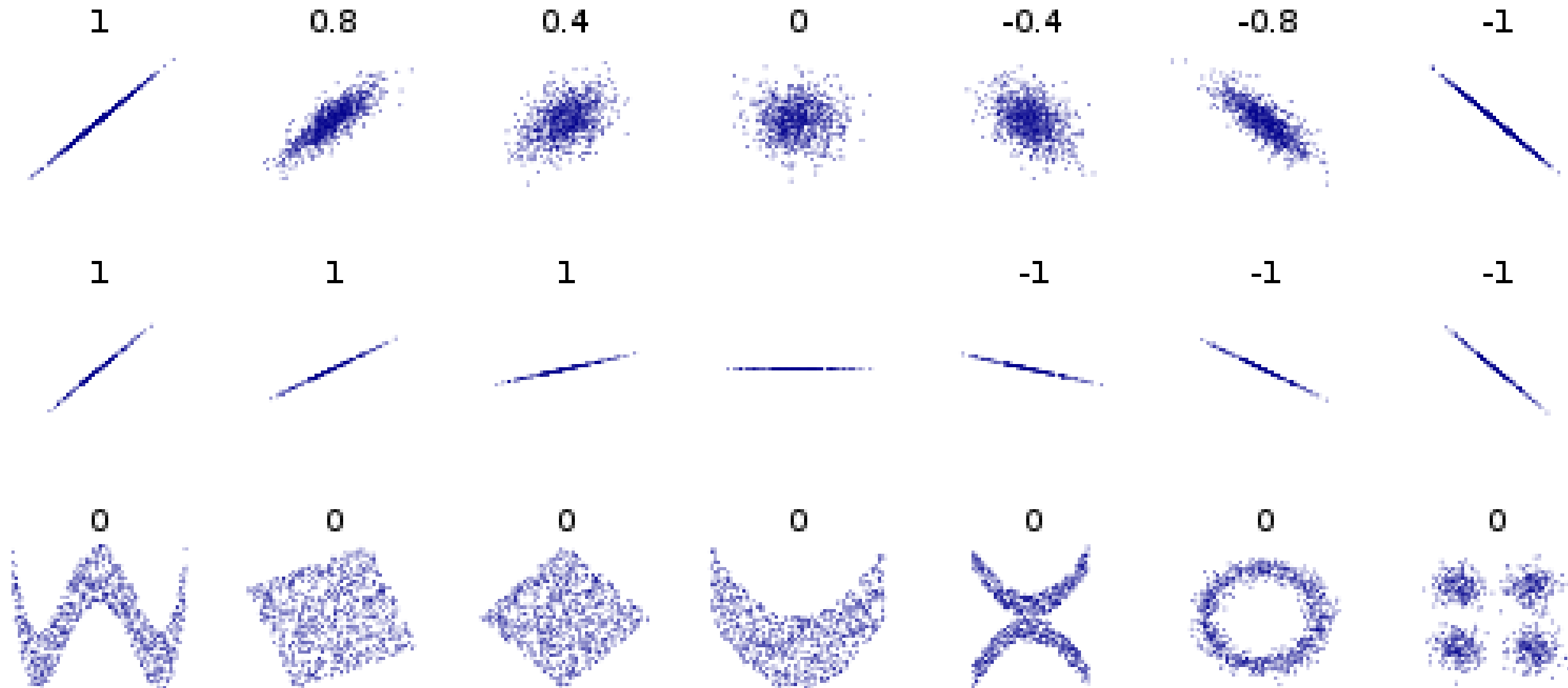
**DON'T
PANIC**

Jak analyzovat?

Experimentální metoda vs. Statistická metoda – Proč používat statistiku?

- **Základní popisná statistika** – sumarizace nasbíraných dat
  - Modus (nominální, ordinální, kardinální)
  - Medián (ordinální, kardinální)
  - Průměr (kardinální)
- **Základní analýza** – hledání vztahů - korelací
  - Lineární regresní analýza – hledání vztahů mezi dvěma proměnnými
  - Vícerozměrná analýza
    - více než 2 proměnné
    - kontrola 3. proměnnou

Jaké můžeme mít korelace?

Příklad 1.: Lineární regrese v Excelu

CÍL PRÁCE:

ZJISTIT MOŽNÝ VZTAH MEZI RŮSTEM PŘÍJMŮ A ČASEM.
VYUŽÍT TENTO ÚDAJ K PREDIKCI V DALŠÍCH LETECH.

- NAŠE HYPOTÉZA:

S PŘIBÝVAJÍCÍM ČASEM ROSTE MZDA

Konceptualizace času na kalendářní roky (od 1.1. do 31.12)

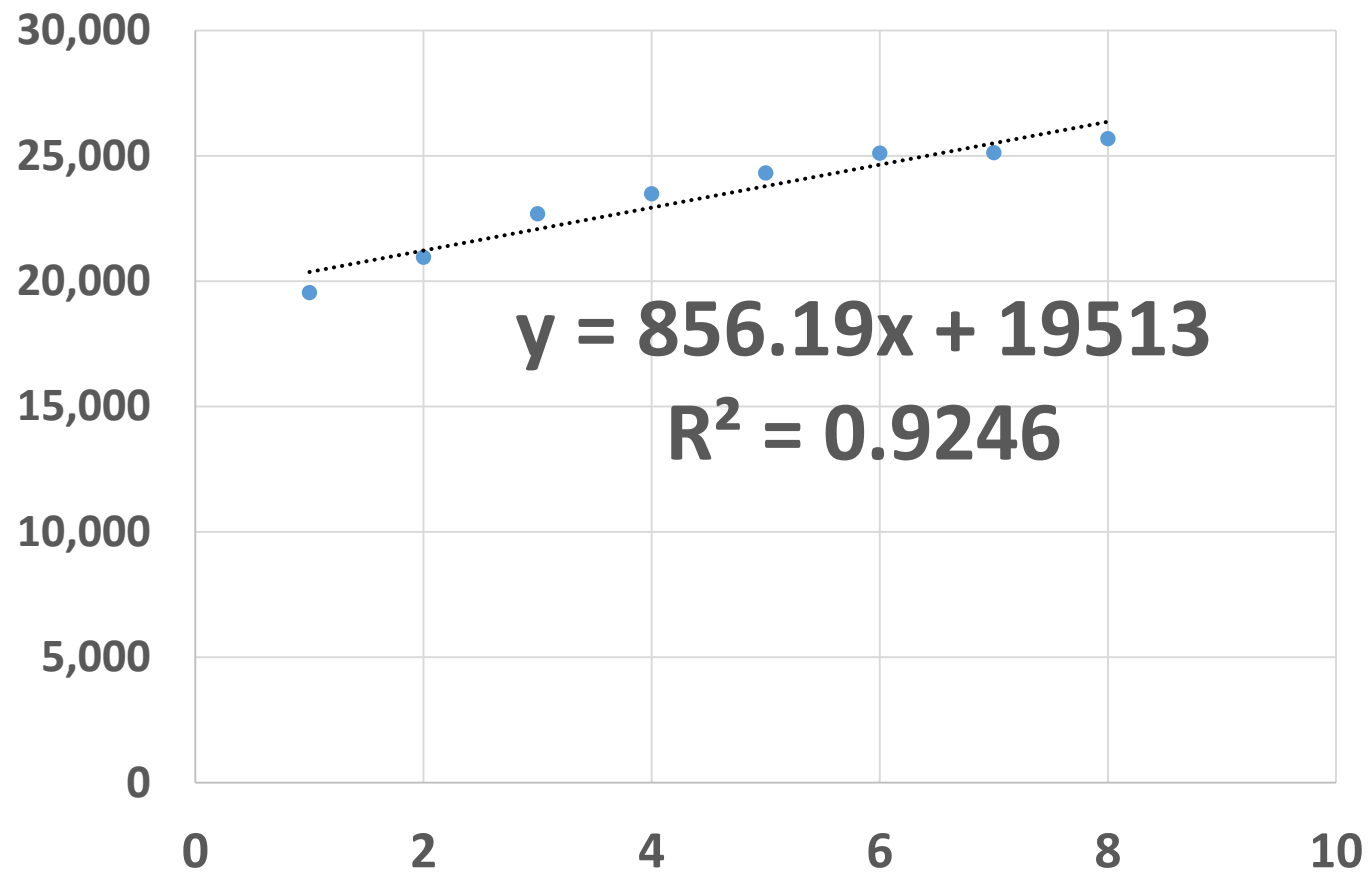
Konceptualizace mzdy na průměrnou výši mzdy v ČR v daném kalendářním roce

PROMĚNNÉ Jak je operacionalizujeme?

ČAS (X)	-	Roky
Průměrná mzda (Y)	-	Kč

Počet let (x)	Průměrná mzda (y)
1	19 546
2	20 957
3	22 691
4	23 488
5	24 319
6	25 109
7	25 128
8	25 686

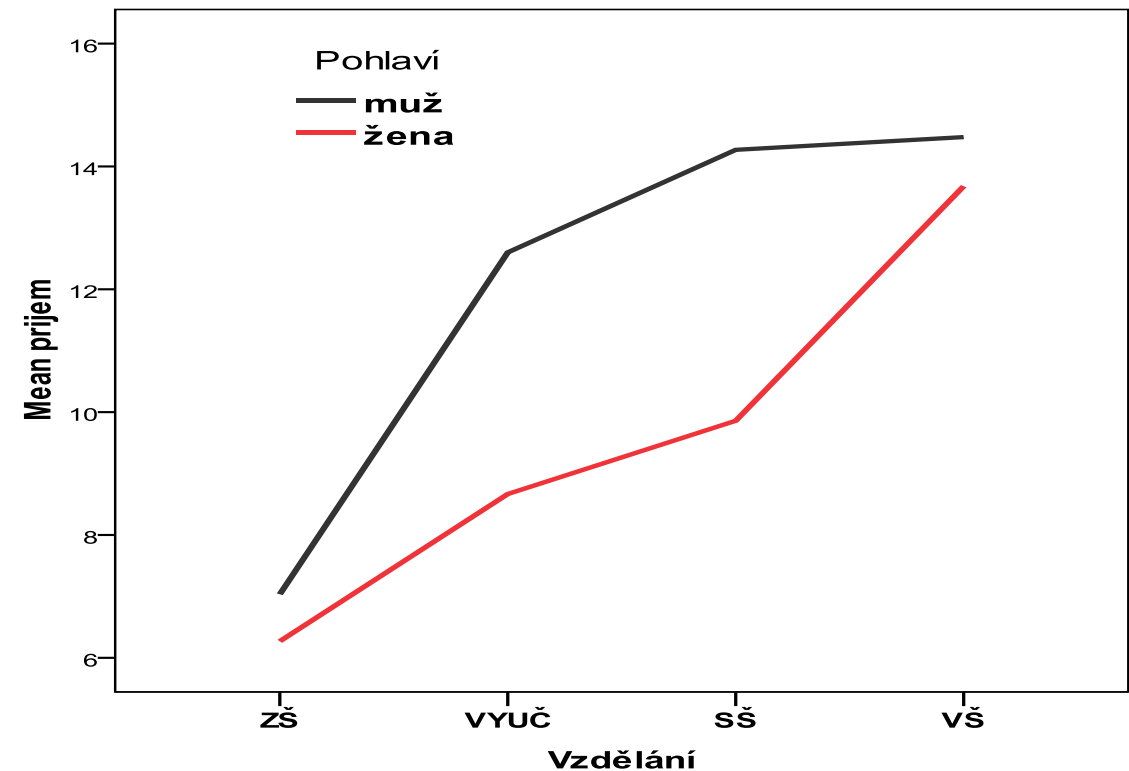
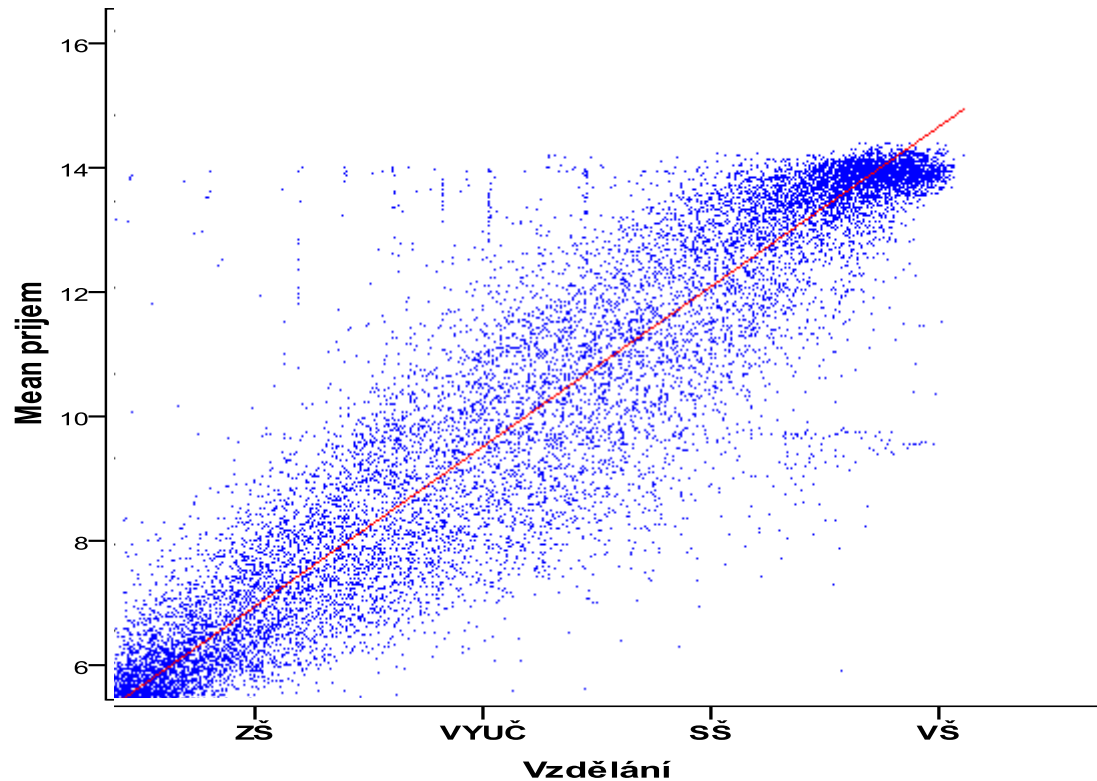
Regresní statistika							
Násobné R	0,962						
Hodnota spolehlivosti R	0,925	Silná korelace - 92,5 % případů vysvětluje trend výsledné rovnice					
Nastavená hodnota spolehlivosti R	0,912						
Chyba stř. hodnoty	646,900	Průměrná odchylka rovnice je 649,9 Kč od reálných hodnot					
Pozorování	8,000						
ANOVA							
	Rozdíl	SS	MS	F	Významnost F		
Regrese	1	30788610	30788609,52	73,5724615	0,000137942		
Rezidua	6	2510880,5	418480,0794				
Celkem	7	33299490					
Koeficienty slouží k sestavení prediktivní rovnice trendu	Koeficienty	Chyba stř. hodnoty	t Stat	Hodnota P	Dolní 95%	Dolní 95,0%	Horní 95,0%
Hranice	19512,64	504,061	38,711	0,000	18279,251	18279,251	20746,035
jednotka času	856,19	99,819	8,577	0,000	611,942	611,942	1100,439

Jaké chyby byly v předchozím příkladu?

- Proč nemohou být závěry průkazné:
  - Malý počet (N)
  - Převzatá data – práce s průměrnou mzdou a nemožnost kontroly její správnosti
  - Úzké zaměření pouze na ČR a přitom snahy o generalizaci !!!
  - Ignorování možných dalších proměnných
- Zapojení kvalitativního výzkumu, který nám hned předhodí deviantní příklady a zničí naši teorii/hypotézu

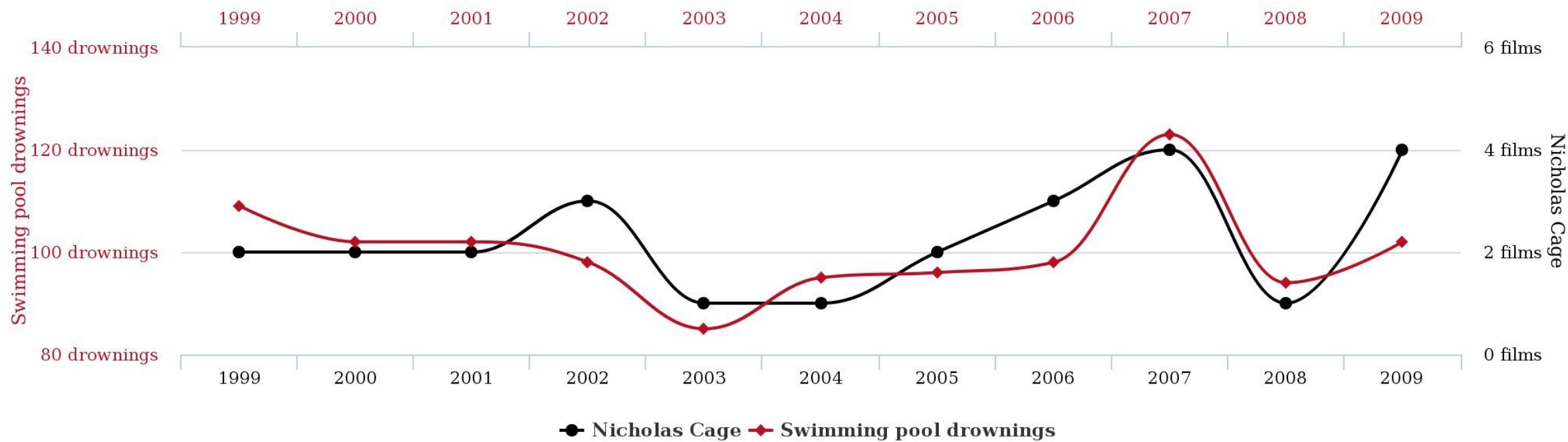
Příklad 2.: Kontrola třetí proměnnou

- Může se jednat i o proměnnou nominální (pohlaví, národnost, povolání) – prakticky se jedná o rozdělení datového souboru do podsouborů přičemž sledujeme jestli daný vztah nezmizí

Proč si neplést korelaci a kauzalitu 😊

Number of people who drowned by falling into a pool
correlates with
Films Nicolas Cage appeared in

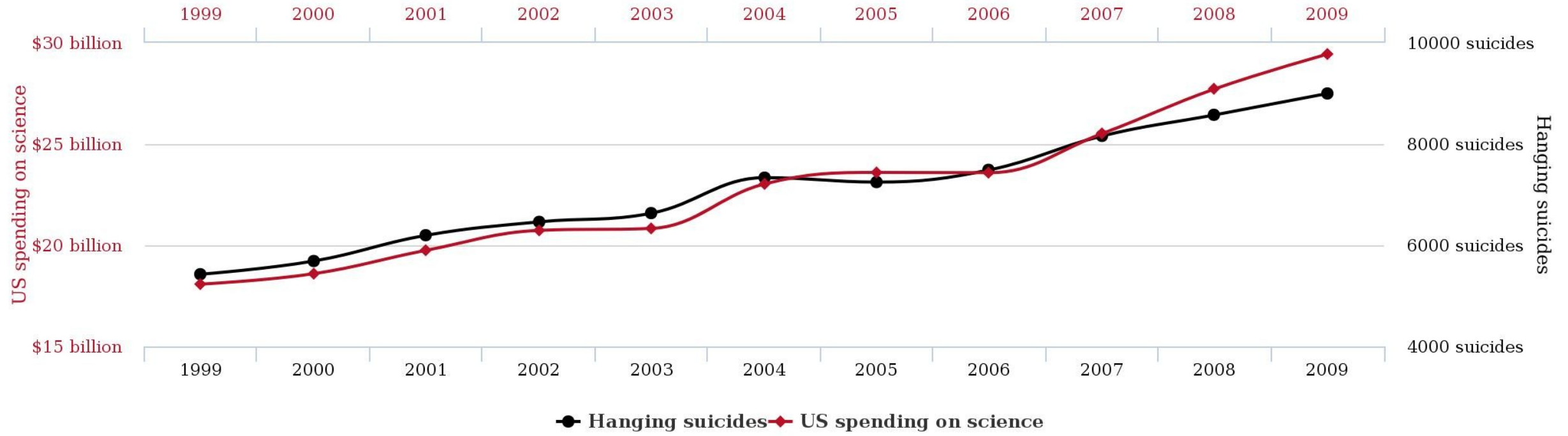
Divorce rate in Maine

correlates with

Per capita consumption of margarine

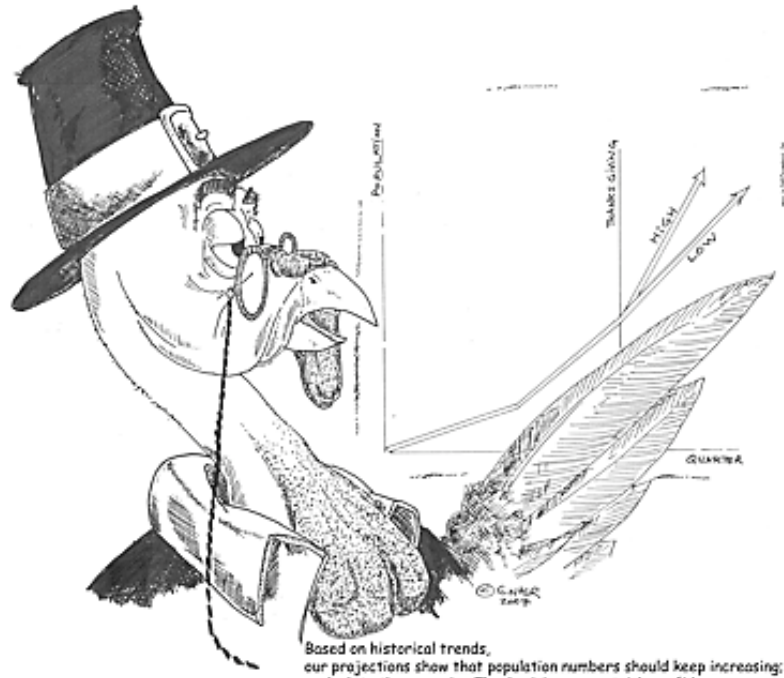
US spending on science, space, and technology correlates with Suicides by hanging, strangulation and suffocation

Jak (ne)nakládat se závěry?

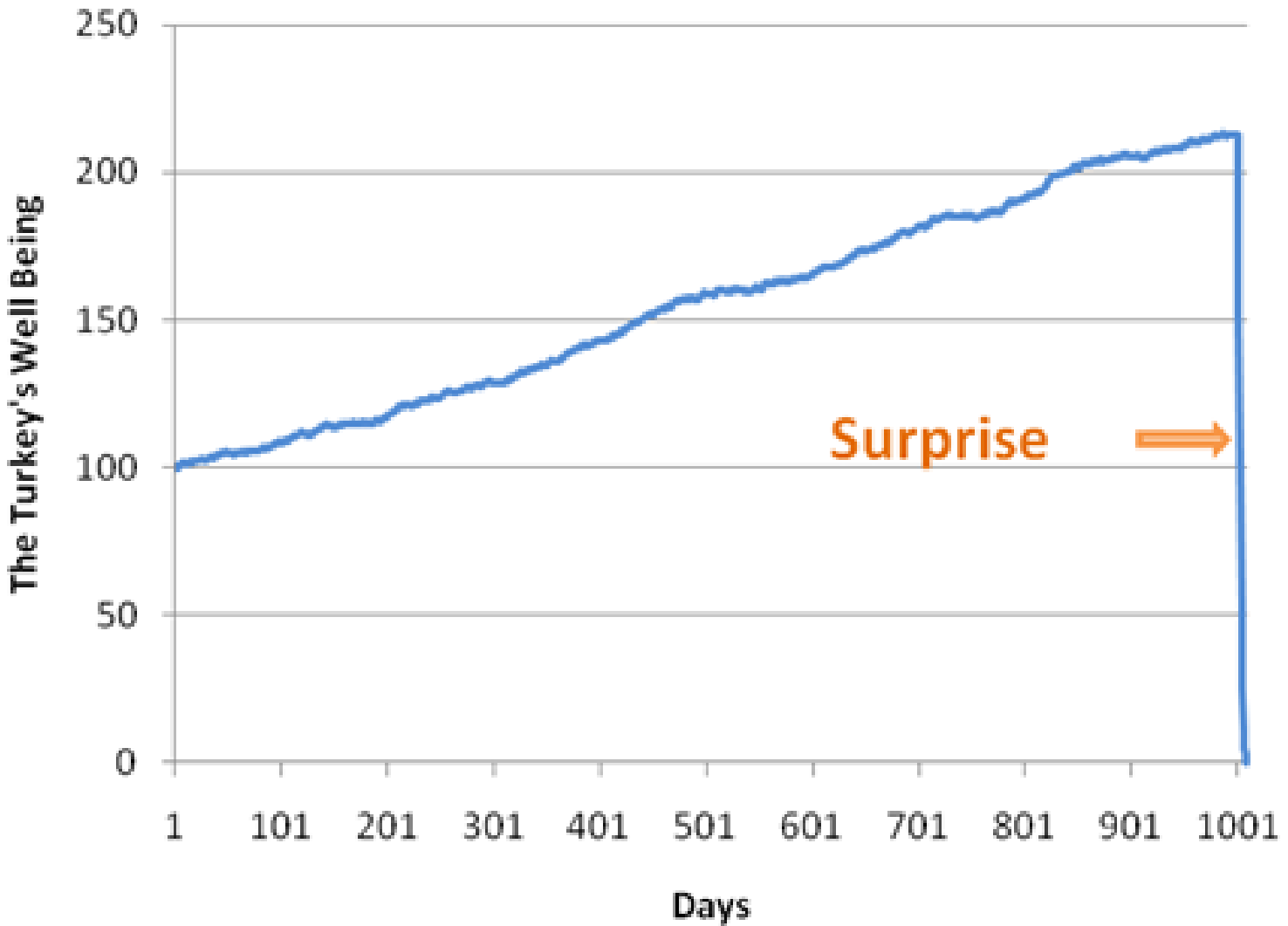
- Neplést si výsledky výzkumu, dohady a předsudky – častá chyba televizních „specialistů“
- Negenalizovat pokud na to nemám DATA !!!
- ROZLIŠIT KAUZALITU A KORELACI
- **Příběh o krocanovi statistikovi – OPATRNĚ S PREDIKCEMI !!!**

Based on historical trends, our projections show that population numbers should keep increasing; we look to the upcoming Thanksgiving season with confidence...

1000 and 1 Days in the Life of a Thanksgiving Turkey

Zkreslení

Zkreslení

- V průběhu výběru vzorku – špatně nadefinovaný vzorek
- V průběhu sběru dat – špatně zvolená metoda, sekundární data, chyba v dotazníku....
- V analýze dat – špatná volba metody, matematická chyba...
- Při interpretaci

Další příklady zkreslení

- Efekt morčete
- Výběr rolí
- Měření jako zdroj změny
- Stereotypy ve volbě odpovědí
- Efekt záhlaví

PŘÍKLADY:

- Dotazník na Facebooku?
- Průzkum agentury Steam?
- Policejní statistiky a analýzy?

Závěr a shrnutí

Základní pravidla:

- Myslet na to, jaké proměnné mám a na jejich vztahy
- Dobře je operacionalizovat
- Uvědomit si kdo je má cílová skupiny a jaké chci závěry – do jaké míry chci generalizovat
- Zvolit nejlepší možnou strategii výběru vzorku (realizovatelnost vs. reprezentativnost)
- Myslet na možná zkreslení
- KORELACE !!! **NENÍ** !!!! KAUZALITA
- „Zdravý rozum“ používat jenom velmi opatrně

Doporučená literatura... YouTube 😊

- https://www.youtube.com/watch?v=8JOJ_7R_OWY
- <https://www.youtube.com/watch?v=zPG4NjlkCjc>
- <https://www.youtube.com/watch?v=ExfknNCvBYg>
- <https://www.youtube.com/watch?v=MkNubKibM0A>

Zdroje

- Disman, Miroslav. 2000. *Jak se vyrábí sociologická znalost?*. Praha: Karolinum, s. 180-283.
- Punch, Keith. 2008. *Základy kvantitativního šetření. Praktická příručka pro studenty*. Praha: Portál.
- Silverman, David. 2005. *Ako robiť kvalitatívny výskum*. Bratislava:Ikar; Kapitola 9 “Ako písať návrh výskumného projektu”, s. 125-130.
- Van Evera, Stephen. 1997. *Guide to Methods for Students of Political Science*. New York: Cornell University, s. 7-48.
- Reichel, Jiří. 2009. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada Publishing, s. 90-134.
- Mahoney, James. 2006. *A Tale of Two Cultures: Contrasting Quantitative and Qualitative Research*.
- Walker, Ian. 2013. *Výzkumné metody a statistika*. Praha: Grada, s. 37-48.